

Briselē, 2016. gada 26. maijā
(OR. en)

9373/16

JAI 480
DROIPEN 96
COPEN 173
RELEX 429
GENVAL 64
MIGR 98
SOC 348
COSI 93

"I/A" PUNKTA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Iep. dok. Nr.:	5287/2/16 REV 2
Temats:	Projekts – Padomes secinājumi par cilvēku tirdzniecības darbaspēka ekspluatācijas nolūkā apkarošanu

Pielikumā pievienotā Padomes secinājumu projekta mērķis ir stiprināt daudznozaru sadarbību cīņā pret cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā un sniegt ieguldījumu attiecībā uz cilvēku tirdzniecības darbaspēka izmantošanas nolūkā apkarošanu cilvēku tirdzniecības apkarošanas stratēģijā laikposmam pēc 2016. gada, kuru Komisija ir paredzējusi izstrādāt. Secinājumi ir izstrādāti, pamatojoties (cita starpā) uz rezultātiem, kas gūti piecos semināros, kuri notika 2015. gadā, un konferenci "Komandas darbs! Stiprināt daudznozaru sadarbību cīņā pret cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā", kura notika 2016. gada 18. un 19. janvārī Amsterdamā. Seminārus un konferenci rīkoja Nīderlande sadarbībā ar Luksemburgu, Slovākijas Republiku un Maltu.

Prezidentvalsts ar Padomes secinājumu projektu, kas izklāstīts dokumenta 5287/16 pielikumā, iepazīstināja Vispārējo jautājumu, tostarp izvērtējuma, darba grupas (*GENVAL*) 2016. gada 3. februāra sanāksmē, kur to sākotnēji apsprieda. Vispārējo jautājumu, tostarp izvērtējuma, darba grupa puda vispārēju atbalstu Padomes secinājumu projektam, kurā vēl izdarāmas dažas vairāku delegāciju ierosinātās izmaiņas. Padomes secinājumu projektā tika veiktas attiecīgas izmaiņas un to atkārtoti apsprieda Vispārējo jautājumu, tostarp izvērtējuma, darba grupas 2016. gada 16. marta sanāksmē un Pastāvīgās komitejas operatīvai sadarbībai iekšējās drošības jautājumos (*COSI*) 2016. gada 18. aprīļa sanāksmē. Tādējādi, veicot dažas nelielas izmaiņas, kas ieviestas šīs piezīmes pielikumā izklāstītajā dokumentā, par secinājumu projektu tika panākta vienošanās.

Ņemot vērā minēto, Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek aicināta šo vienošanos apstiprināt un Padomes secinājumu projektu, kas izklāstīts šīs piezīmes pielikumā, iesniegt Padomei, lai tā to pieņemtu kā darba kārtības "A" punktu 2016. gada 9. un 10. jūnija sanāksmē.

**PROJEKTS – PADOMES SECINĀJUMI PAR CILVĒKU TIRDZNIECĪBAS DARBASPĒKA
EKSPLUATĀCIJAS NOLŪKĀ APKAROŠANU**

- UZSVEROT, cik būtiski ir apkarot visa veida cilvēku tirdzniecību, tostarp citu personu izmantošanu prostitūcijai vai citus seksuālās ekspluatācijas veidus, piespiedu darbu vai pakalpojumus, tostarp ubagošanu, verdzību vai verdzībai līdzīgu praksi, kalpību vai izmantošanu noziedzīgās darbībās, vai orgānu izņemšanu, un ka šie centieni būtu jāturpina ar pilnu sparū;
- UZVEROT, ka cilvēku tirdzniecība darbaspēka ekspluatācijas nolūkā ir gan nopietns un bieži arī organizēts noziedzības veids, gan rupjš cilvēktiesību pārkāpums, kā noteikts ES Pamattiesību hartā, un ka daudzi cietušie, gan bērni, gan pieaugušie, tiek pakļauti tirdzniecībai darbaspēka ekspluatācijas nolūkā, piemēram, ar vardarbību, draudiem vai ļaunprātīgi izmantojot to neaizsargātību, un var nonākt ārkārtīgi sliktos apstākļos;
- ATZĪSTOT, ka migrantu kontrabanda un cilvēku tirdzniecība ir divas dažādas noziedzības izpausmes, uz kurām attiecas atšķirīgs tiesiskais regulējums ES un starptautiskā līmenī, ka abas noziedzības izpausmes var būt savstarpēji saistītas un ka ir jāveic pasākumi, lai novērstu kontrabandas ceļā pārvietoto migrantu – jo īpaši bērnu – kļūšanu par cilvēku tirdzniecības upuriem, tostarp darbaspēka izmantošanas nolūkā, jo tie var būt pret to neaizsargāti;

- ATGĀDINOT, cik būtisks ir ANO Protokols par cilvēku tirdzniecības novēršanu ¹ un Eiropas Padomes Konvencija par cīņu pret cilvēku tirdzniecību ²;
- ATGĀDINOT Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/36/ES ³ par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību ⁴ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/52/ES ⁵, ar ko nosaka minimālos standartus sankcijām un pasākumiem pret darba devējiem, kas nodarbina trešo valstu valstspiederīgos, kuri dalībvalstīs uzturas nelikumīgi, kurā iekļauti pasākumi pret darba devējiem, kas apzināti nodarbina trešo valstu valstspiederīgos, kuri dalībvalstīs uzturas nelikumīgi;
- ATGĀDINOT Padomes secinājumus "Cilvēku tirdzniecības jaunu veidu apkarošana ES dalībvalstīs";
- ATGĀDINOT ES Stratēģiju cilvēku tirdzniecības izskaušanai 2012.–2016. gadā ⁶, Padomes secinājumus par jauno ES Stratēģiju cilvēku tirdzniecības izskaušanai 2012.–2016. gadā un starpposma ziņojumu par minētās stratēģijas īstenošanu ⁷;
- ATGĀDINOT atjaunoto ES iekšējās drošības stratēģiju, tostarp Komisijas paziņojumu par Eiropas Drošības programmu un Eiropas programmu migrācijas jomā;

¹ Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas pret transnacionālo organizēto noziedzību Protokols par cilvēku tirdzniecības, jo sevišķi tirdzniecības ar sievietēm un bērniem, novēršanu, apkarošanu un sodīšanu par to, Palermo, 2000. gads.

² Eiropas Padomes Līgumu sērija (*CETS*) Nr. 197.

³ Dānijai šī direktīva nav saistoša.

⁴ OV L 101, 15.4.2011., 1. lpp.

⁵ Dānijai šī direktīva nav saistoša.

⁶ ES Stratēģija cilvēku tirdzniecības izskaušanai 2012.–2016. gadā, COM(2012) 286 final, 2012. gada 19. jūnijs.

⁷ Starpposma ziņojums par ES Stratēģijas cilvēku tirdzniecības izskaušanai īstenošanu, COM(2014) 635 final, 2014. gada 17. oktobris.

- UZSVEROT, ka Padome ⁸ cilvēku tirdzniecības apkarošanu ir izvirzījusi kā vienu no prioritātēm cīņai pret smagu un organizētu noziedzību laikposmā no 2014. līdz 2017. gadam saistībā ar ES politikas ciklu organizētas un smagas starptautiskas noziedzības jomā;
- UZSVEROT, cik svarīgi ir veicināt pienācīgas kvalitātes nodarbinātību Eiropas darba tirgū un uzlabot attiecīgo starptautisko, ES un valstu standartu ievērošanu un izpildi darba tiesību, darba apstākļu un darba aizsardzības jomā, kā arī novērst, nepieļaut un apkarot nedeklarētu darbu, kā tika apspriests nesenajā konferencē "Pienācīgas kvalitātes nodarbinātības veicināšana", kas notika 2016. gada 8. un 9. februārī Amsterdamā;
- UZSKATOT, ka cilvēku tirdzniecība darbaspēka ekspluatācijas nolūkā rada negodīgu konkurenci, kas kaitē uzņēmumiem, kuri veic uzņēmējdarbību, pilnībā ievērojot piemērojamos normatīvo aktus;
- UZSVEROT Eiropas Komisijas un ES aģentūru jau īstenotos centienus cīņā pret cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkos;
- ATZINĪGI VĒRTĒJOT dalībvalstu veiktos centienus, tostarp, piemēram, specializētu izmeklēšanas vienību izveidošanu, kas ir kompetentas cilvēku tirdzniecības darbaspēka ekspluatācijas nolūkā apkarošanā;
- ATZINĪGI VĒRTĒJOT Eiropola un *Eurojust* veikto darbu cilvēku tirdzniecības darba ekspluatācijas nolūkā apkarošanā, vienlaikus norādot, ka šķiet, ka pastāv iespējas palielināt Eiropalam sniegto informāciju un to gadījumu skaitu, ko izskata *Eurojust* attiecībā uz cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā;
- ATZINĪGI VĒRTĒ rokasgrāmatu speciālistiem "Komandas darbs!" par daudznozaru sadarbību cīņā pret cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā, kura izstrādāta, pamatojoties uz dalībvalstu ekspertu sniegtajiem ieguldījumiem, un kuru sagatavojušas (iepriekšējā, pašreizējā un nākamās) Padomes prezidentvalstis – Luksemburga, Nīderlande, Slovākijas Republika un Malta – un konference "Komandas darbs!", kas notika 2016. gada 18. un 19. janvārī Amsterdamā;

⁸ Dok. 12095/13.

Eiropas Savienības Padome un Padomē sanākušās dalībvalstis,

UZSVER, cik svarīga ir sadarbība starp dalībvalstīm un ES aģentūrām cīņā pret cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā, izmantojot visaptverošu un daudznozaru pārrobežu pieeju, kas aptver gan publisko sektoru un jo īpaši tiesu un prokuratūru dienestus, policijas un citus kriminālizmeklēšanas dienestus, darba, sociālās, veselības un citas inspekcijas, robeždienestus, imigrācijas dienestus, vēstniecības un konsulāros dienestus, vietējās un reģionālās pašvaldības un nodokļu iestādes, gan privāto sektoru, tostarp uzņēmumus, to piegādātājus un apakšuzņēmējus, arodbiedrības un pilsonisko sabiedrību;

UZSVER, cik svarīgi ir, lai Eiropas Komisija pieņemtu Eiropas programmu cilvēku tirdzniecības izskaušanai (pēc pašreizējās ES cilvēku tirdzniecības apkarošanas stratēģijas) nolūkā turpināt apkarot visa veida cilvēku tirdzniecību, tostarp darbaspēka ekspluatācijas nolūkā;

tādēļ SECINA, ka turpmāk minētie pasākumi veicinātu spēcīgu atbildes reakciju uz cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā, un

AICINA KOMISIJU:

- turpināt iekļaut daudznozaru pasākumus un darbības cilvēku tirdzniecības, tostarp darbaspēka ekspluatācijas nolūkā, apkarošanai, piemēram, uzņēmumu darbībās un to piegādes ķēdē, un jaunajā Eiropas programmā cilvēku tirdzniecības izskaušanai (cilvēku tirdzniecības apkarošanas stratēģija laikposmam pēc 2016. gada) sniegt atbalstu visa veida cilvēku tirdzniecības upuriem, jo īpaši:
 - turpinot veicināt apmaiņu ar paraugpraksi par daudznozaru sadarbību, lai nodrošinātu palīdzību, atbalstu un kompensāciju tiem, kas cietuši no cilvēku tirdzniecības, tostarp darbaspēka ekspluatācijas nolūkā, – gan vīriešiem, gan sievietēm, pieaugušajiem un bērniem ⁹, individuāliem cietušajiem un cietušo grupām;
 - Vīzu rokasgrāmatā iekļaujot paraugprakses piemērus par to, kā, apstrādājot vīzu pieteikumus, atklāt pazīmes, kas liecina par cilvēku tirdzniecību, tostarp darbaspēka ekspluatācijas nolūkā;
 - mudinot dalībvalstis stiprināt paraugprakses apmaiņu un pasākumus, lai mazinātu pieprasījumu pēc precēm, ko ražojuši tie, kas cietuši no cilvēku tirdzniecības darbaspēka ekspluatācijas nolūkā, kā arī pēc to pakalpojumiem;
 - turpinot stiprināt koordinētu ES ārējo darbību cīņā pret cilvēku tirdzniecību, tostarp darbaspēka ekspluatācijas nolūkā;
 - veicinot sadarbību cīņā pret cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā ar uzņēmumiem, tostarp piegādātājiem un apakšuzņēmējiem, un arodbiedrībām;

⁹ Saskaņā ar 2. panta 6. punktu Direktīvā 2011/36 par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību "bērns" ir ikviens persona, kas jaunāka par 18 gadiem.

- turpinot nodrošināt pienācīgu finansējumu darbībām pret cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā un jo īpaši:
 - veicināt praktisku un operatīvu sadarbību starp dalībvalstīm cīņā pret cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā, piemēram, īstenojot kopēju inspekciju projektus;
 - izstrādāt un īstenot izpratnes veicināšanas kampaņas par cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā, kuras paredzētas profesionāļiem un plašai sabiedrībai, un veidot kontaktus ar neaizsargātām grupām, lai palielinātu zināšanas par viņu tiesībām;
 - darba un citas inspekcijas un vietējās un reģionālās pašvaldības – vajadzības gadījumā kopā ar Reģionu komiteju – pilnībā iesaistīt daudznozaru (ES) sadarbībā cīņā pret cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā, piemēram, lai veicinātu administratīvas pieejas izmantošanu cīņā pret šāda veida ekspluatāciju;
- turpinot koordinēt darbības ar starptautiskām organizācijām, kā arī ar citām Eiropas struktūrām, jo īpaši ar Eiropas Padomes Ekspertu grupu jautājumos par cilvēku tirdzniecību (*GRETA*), un pilnībā izmantot to sagatavotos pārraudzības ziņojumus.

AICINA DALĪBVALSTIS:

- pilnībā īstenot Direktīvu 2011/36/ES ¹⁰ un nodrošināt, lai visiem cietušajiem būtu piekļuve tiesībām, kas tiem piešķirtas ar direktīvu, kā arī veikt darbības, lai efektīvi novērstu cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā un sauktu pie atbildības cilvēku tirgotājus; un pilnībā īstenot Direktīvu 2009/52 ¹¹;
- apsvērt iespēju ratificēt Starptautiskās Darba organizācijas 1930. gada Piespiedu darba konvencijas 2014. gada protokolu, kā tika nolemts Padomes Lēmumā (ES) 2015/2071 ¹²;
- stiprināt valsts un pārrobežu daudznozaru sadarbību un informācijas apmaiņu cīņā pret cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā, tostarp ES politikas ciklā organizētas un smagas noziedzības jomā, iesaistot plašu ieinteresēto personu loku darbībās, kas saistītas ar šo jautājumu un kas iekļautas operatīvajā rīcības plānā saistībā ar ES prioritāti noziedzības apkarošanās jomā cilvēku tirdzniecības jautājumos, nodrošinot cilvēku tirdzniecības apkarošanas izmeklēšanas vienības ar instrumentiem, kas tām nepieciešami savu uzdevumu veikšanai gan valsts, gan ES līmenī, un, ja iespējams, izveidojot attiecīgas kopējas izmeklēšanas grupas saskaņā ar valsts tiesību aktiem;
- proaktīvi izmantot finanšu izmeklēšanu visās ar cilvēku tirdzniecību, tostarp darbaspēka ekspluatācijas nolūkā, saistītās lietās ar mērķi vākt pierādījumus, apzināt noziedzīgas organizācijas, vākt finanšu izlūkdatumus, identificēt, iesaldēt un konfiscēt noziedzīgi iegūtus aktīvus;
- ja iespējams, izcelsmes un galamērķa valstīs kopīgi veikt vienlaicīgas izpratnes veicināšanas kampaņas, lai samazinātu pieprasījumu pēc precēm, ko ražojuši tie, kas cietuši no cilvēku tirdzniecības darbaspēka ekspluatācijas nolūkā, un pēc to pakalpojumiem un lai novērstu šādu preču piegādi un šādu pakalpojumu sniegšanu;
- nodrošināt apmācību (specializētu un daudznozaru apmācību), kas vērsta uz daudznozaru pieejā iesaistīto visu attiecīgo iestāžu un organizāciju profesionāļiem, tostarp par to, kā atklāt un identificēt cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā, vākt pierādījumus un saukt pie atbildības par to, un kā atbalstīt cietušos, pieprasot savu tiesību ievērošanu;

¹⁰ Dānijai šī direktīva nav saistoša.

¹¹ Dānijai šī direktīva nav saistoša.

¹² OV L 301, 18.11.2015., 47. lpp.

- nodrošināt finansējumu un pietiekamus līdzekļus darbībām cilvēku tirdzniecības darbaspēka ekspluatācijas nolūkā apkarošanai un risināt jautājumus saistībā ar cietušo vajadzībām un tiesībām;
- nodrošināt darba un citas inspekcijas ar instrumentiem, kas nepieciešami, lai tās varētu pildīt savus uzdevumus starpnozaru sadarbībā cīņā pret cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā gan valsts, gan ES līmenī, piemēram, izstrādāt ES katalogu, kurā dota sīka informācija par attiecīgo inspekciju pilnvarām un kontaktpersonām, inspektoru norīkošanu uz inspekcijām citās dalībvalstīs un veidiem, kā apmainīties ar pieredzi, paraugpraksi un tendencēm; un šajā nolūkā:
- izpētīt iespējas veicināt pārrobežu sadarbību starp darba un citām inspekcijām, piemēram, iespējas izveidot ES tīklu darba un citām inspekcijām jautājumā par cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā un izstrādāt instrumentus, lai atbalstītu šo sadarbību.

AICINA DALĪBVALSTIS UN KOMISIJU pastiprināt atbalstu kriminālizmeklēšanai un tiesu iestāžu sadarbībai cīņā pret cilvēku tirdzniecību darba ekspluatācijas nolūkā un kopā ar privāto sektoru veicināt pasākumus, tostarp praksi un normas, lai novērstu cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā.

AICINA TURPMĀK UZSKAITĪTĀS ES AĢENTŪRAS:

- Eiropas Patvēruma atbalsta biroju (*EASO*): nodrošināt, ka cilvēku tirdzniecība darbaspēka ekspluatācijas nolūkā tiek ņemta vērā instrumentos, kas izstrādāti, lai patvēruma procedūrās atklātu cilvēku tirdzniecības upurus;
- Eiropolu: atbalstīt dalībvalstu tiesībsardzības iestādes daudznozaru sadarbībā jautājumos par cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā, piemēram, darba inspektoros un citas attiecīgās ieinteresētās personas iekļaut Eiropas daudznozaru platformas pret noziedzības draudiem (*EMPACT*) sanāksmēs, kurās tiek apspriesti cilvēku tirdzniecības jautājumi, operatīvajās sanāksmēs un rīcības dienās par šo jautājumu; un palīdzēt dalībvalstīm, tostarp visām attiecīgajām ieinteresētajām personām, piemēram, finanšu ziņu vākšanas vienībām (*FIU*), prokuratūrām, nodokļu iestādēm un finanšu iestādēm, proaktīvi izmantot finanšu izmeklēšanas visās lietās, kas saistītas ar cilvēku tirdzniecību, tostarp darbaspēka ekspluatācijas nolūkā, un dalīties zināšanās par pierādījumu vākšanu, noziedzīgu organizāciju apzināšanu, finanšu izlūkdatu vākšanu un noziedzīgi iegūtu aktīvu identificēšanu, iesaldēšanu un konfiskāciju;

- *Frontex*: turpināt attīstīt riska profilus, kas jāizmanto robežsargiem, lai pie gaisa, sauszemes un jūras robežām identificētu iespējamus upurus un vainīgos cilvēku tirdzniecībā darbaspēka ekspluatācijas nolūkā;
- *Eurojust*: turpināt palīdzēt dalībvalstīm koordinēt tiesu iestāžu pārrobežu sadarbību cīņā pret cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā un sekmēt dalībvalstu kopējo spēju stiprināšanu šajā jomā, tostarp attiecīgi palielinot izmeklēšanu un kriminālvajāšanu lietu skaitu saistībā ar cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā;
- Eiropas Policijas akadēmiju (*CEPOL*), Eiropas Tiesiskās apmācības tīklu (*EJTN*) un Eiropas Dzimumu līdztiesības institūtu (*EIGE*): nodrošināt regulāru un atbilstīgu apmācību, lai risinātu jautājumu par cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā, tostarp par to, kā atklāt un identificēt cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā, vākt pierādījumus un saukt pie atbildības par to, attiecīgā gadījumā apvienojot policijas dienestus, darba inspekcijas un citas valdības aģentūras.

ATZINĪGI VĒRTĒ pētījumu par judikatūru, kas attiecas uz cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā, pētījumu par augsta riska grupām saistībā ar cilvēku tirdzniecību un pētījumu par preventīvām iniciatīvām cilvēku tirdzniecības apkarošanā, kurus publicējusi Eiropas Komisija, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras (*FRA*) ziņojumu par smagiem darbaspēka ekspluatācijas veidiem un ar Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fondu (*Eurofound*) kopīgi veikto darbu, izstrādājot paraugprakses rokasgrāmatu ¹³ darba tirgus starpniekiem ar mērķi novērst cilvēku tirdzniecību darbaspēka ekspluatācijas nolūkā, un AICINA visas ieinteresētās personas izstrādāt un izplatīt attiecīgas un mērķtiecīgas rokasgrāmatas, un jo īpaši

AICINA prezidentvalsti, Komisiju un visas attiecīgās ES aģentūras un struktūras attiecīgā gadījumā ziņot Padomei par to, kā virzās šo secinājumu īstenošana.

¹³ Vēl nav publicēts.